

Sygn. akt VII K 621/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. VII Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Cisak-Nieckarz

Protokolant: sekr. sądowy Dawid Lesiakowski

przy udziale Prokuratora: Piotra Budziejewskiego

po rozpoznaniu w dniach 11 marca 2016 roku, 23 czerwca 2016 roku,

sprawy **S. M.**, s. W. i B. z domu Z., ur. (...) w P. (...)

oskarżonego o to, że:

w dniu 20.03.2013 roku w P., woj. (...), w siedzibie K. (...) przy ul. (...), składając zeznania podczas ustnego zawiadomienia o przestępstwie, w toku postępowania karnego prowadzonego na podstawie ustawy w sprawie(...), będąc uprzedzonym o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań lub zatajenie prawdy a także o odpowiedzialności karnej za zawiadomienie i niepopelnionym przestępstwie, zeznał nieprawdę, iż w dniu 25 i 27 lutego 2013 roku nie podpisywał umowy z firmą (...) o dwa abonamenty i że ktoś jego podpisy na przedmiotowych umowach podrobił, podczas gdy w rzeczywistości do przestępstwa tego nie doszło

tj. o czyn z art. 233 § 1 kk w zb. z art. 238 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

1. oskarżonego **S. M.** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu;
2. koszty procesu przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego S. M. kwotę 2.520 (dwa tysiące pięćset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem w sprawie obrońcy.

Sygn. akt VII K 621/14

UZASADNIENIE

Oskarżyciel publiczny postawił S. M. zarzut popełnienia czynu polegającego na tym, że: w dniu 20.03.2013 roku w P., woj. (...), w siedzibie K. (...) przy ul. (...), składając zeznania podczas ustnego zawiadomienia o przestępstwie, w toku postępowania karnego prowadzonego na podstawie ustawy w sprawie (...), będąc uprzedzonym o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań lub zatajenie prawdy a także o odpowiedzialności karnej za zawiadomienie i niepopelnionym przestępstwie, zeznał nieprawdę, iż w dniu 25 i 27 lutego 2013 roku nie podpisywał umowy z firmą (...) o dwa abonamenty i że ktoś jego podpisy na przedmiotowych umowach podrobił, podczas gdy w rzeczywistości do przestępstwa tego nie doszło

tj. o czyn z art. 233 § 1 kk w zb. z art. 238 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

W toku przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

W dniu 25 lutego 2013 roku oraz 27 lutego 2013 roku w salonie operatora (...) w P.(...), przy ul. (...)- centrum handlowe (...) doszło do podpisania dwóch umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych o numerach (...) oraz (...). Umowy opatrzone podpisami o treści (...) oraz odrębnymi zapiskami dat.

Usługobiorca (strona umowy) został poddany standardowym procedurom weryfikacyjnym: okazał się dowodem osobistym nr serii (...) na nazwisko S. M., miejsce zameldowania – P., ul. (...). Pracownik R. W. sporządził kserokopię dowodu osobistego a dane osobowe zweryfikował w systemie operatora.

/dowód: zeznania świadka R. W. – k. 29,

kserokopia dowodu osobistego – k. 11 akt sprawy(...) Prokuratury Rejonowej w P..

umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych – koszulka k. 33 akt sprawy (...) Prokuratury Rejonowej w P.

Opisanych wyżej umów nie zawarł S. M..

/dowód: wyjaśnienia oskarżonego S. M. – k. 118v-119

częściowo opinia biegłego grafologa – k. 200-210, 255v-256/

W dniu 20 marca 2013 roku S. M. stawił się w K. w P...Pouczony o treści art. 233 § 1 kk, art. 234 kk oraz art. 238 kk, zawiadomił o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i został przesłuchany w charakterze świadka. Jak podał, w lipcu 2012 roku zgubił dowód osobisty o nr (...). Zgłosił to w K. w P. (...) oraz udał się do U. M. w P. (...) i wypełnił wniosek o wydanie nowego dokumentu. Wydano zainteresowanemu nowy dowód osobisty o numerze (...). W dniu 10 marca 2013 r. w skrzynce pocztowej ujawnił korespondencję od operatora (...). Okazało się, że ma do opłacenia fakturę na kwotę 200 złotych. Udał się do salonu tego operatora, celem wyjaśnienia sprawy, ponieważ nie podpisywał żadnej umowy z firmą (...). S. M. udzielono informacji, iż w datach 25 lutego oraz 27 lutego 2013 roku zostały zawarte takie umowy. Wyciągnął stosowne dokumenty, okazało się, że sprawca podpisał dwie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych posługując się uprzednim dowodem osobistym S. M. z podrobionym zdjęciem. Podpisy widniejące w umowach nie należą do S. M..

/dowód: protokół przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie oraz przesłuchania w charakterze świadka – k. 2-3 akt sprawy (...)Prokuratury Rejonowej w P../

S. M. ma 27 lat. Legitymuje się średnim wykształceniem, bez zawodu, świadczy pracę jako lakiernik w fabryce (...) w W., z miesięcznym dochodem 1.400 funtów brytyjskich. Jest kawalerem, ma na utrzymaniu dziecko. Nie ma majątku. Nie był karany.

/ dane wskazane przez oskarżonego do protokołu rozprawy – k. 118-118v

karta karna – k. 60, 113/

Przesłuchiwany w charakterze podejrzanego S. M. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Jak wyjaśnił, ktoś posłużył się jego dokumentem, podrobił podpis. Kiedy ten się o tym dowiedział, zgłosił ten fakt na Policję.

/ wyjaśnienia oskarżonego – k. 96v/.

Przesłuchiwany w charakterze oskarżonego S. M. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Jak wyjaśnił, kiedy otrzymał do zapłaty rachunek dotyczących umów będących przedmiotem zainteresowania w tej sprawie, zadzwonił do biura obsługi klienta. Tam poinformowano go, że umowy zostały zawarte w salonie operatora w centrum handlowym (...) przy ul. (...) w P. (...). Poszedł do punktu sprzedaży. Opisał obszernie trudności z dotarciem z umów, sugerując, iż pracownik zwlekał z ich odnalezieniem. Ostatecznie okazano mu umowy, wśród nich kserokopię dowodu oskarżonego. W dowodzie było podrobione zdjęcie. Oskarżony złożył zawiadomienie na Policję. Został pouczony o

odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, i zawiadomienie o niepopelnionym przestępstwie. Dodał, że w 2012 roku, w sierpniu lub wrześniu zagubił dowód. Oskarżony był wówczas pod wpływem alkoholu, zgubił torbę, w której były dokumenty, pieniądze. Był na Policji, polecono mu zgłoszenie tego faktu w U. M.. Złożył wniosek o wydanie kolejnego dowodu osobistego. Jak nadto wyjaśnił, nie rozpoznaje osoby ze zdjęcia w dowodzie, którego kopia znajduje się u operatora. Dane z dowodu, poza zdjęciem, to dane osobowe oskarżonego. Nie wie, kto zawierał przedmiotowe umowy. Dodał, że w dacie, jak wskazana w umowie, nie miał żadnych dochodów, ani rachunku bankowego, nie wiązał się z operatorem O. żadnymi umowami.

/ wyjaśnienia oskarżonego – k. 118v-119v/

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim dokonał następującej oceny zgromadzonego materiału i zważył, co następuje:

Bezsporny jest w sprawie fakt sporządzenia umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych o numerach (...) z datą 25.02.2013 roku oraz (...) z datą 27.02.2013 roku. Umowy opatrzone podpisami o treści (...). Dokumenty te pozyskano od operatora w toku postępowania, aktualnie stanowią część materiału dowodowego, a na fakt ich sporządzenia wskazują nadto zeznania świadka R. W. – pracownika salonu, w którym doszło do sporządzenia umów. Zeznania R. W. są pomocne dla utworzenia procesu ich sporządzenia i procedur obowiązujących w tej kwestii u operatora. Brak podstaw do kwestionowania zeznań świadka w tym zakresie, świadek relacjonuje co do standardowych obowiązków zawodowych, jakie wówczas realizował.

Nie ulega również wątpliwości, że S. M. złożył w dniu 20 marca 2013 roku zawiadomienie w właściwej jednostce Policji o popełnieniu przestępstwa fałszu dokumentów – wskazanych wyżej umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Treść zawiadomienia, jak i zeznań złożonych przez S. M. oddaje protokół jego przesłuchania (k. 2-4 akt (...)) Prokuratury Rejonowej w P. Poza sporem jest fakt pouczenia zawiadamiającego o treści art. 233 § 1 kk, art. 234 kk oraz art. 238 kk, bo wprost okoliczność ta wynika z treści protokołu, a nadto wyjaśnień oskarżonego. Ten potwierdza fakt złożenia zawiadomienia. Wyjaśnieniom oskarżonego należy w tym zakresie przyznać walor wiarygodnych. Ich analiza na tle całokształtu materiału dowodowego, także co do innych sygnalizowanych przez oskarżonego okoliczności, wypada pozytywnie, bądź nie ma przeciwdowodu, nakazującego ich dyskwalifikację. W zakresie w jakim oskarżony powołuje się na utratę dokumentu – dowodu osobistego na nazwisko S. M. oraz zgłoszenia tego faktu we właściwym organie samorządowym pozostaje w zgodzie z dokumentacją nadesłaną przez U. M. P. (...) – Referat Ewidencji Ludności. Nadesłana dokumentacja obrazuje historię wydawanych S. M. dowodów osobistych ze wskazaniem powodu kolejnych wniosków oraz numer serii poszczególnych dokumentów, przy czym wnioski o wydanie dowodu osobistego zawierają zdjęcie wnioskodawcy. Porównanie wskazanej dokumentacji oraz wyjaśnień oskarżonego wypada pozytywnie w zakresie w jakim zainteresowany odnosi się do dokumentu tożsamości pozyskanego w związku z zawarciem umów o usługi telekomunikacyjne. W dniu 21.08.2012 roku S. M. zawnioskował o wydanie dowodu osobistego i zgłosił utratę dokumentu o numerze serii (...) (koperta – k. 148). W dokumentacji operatora O. nawiązującej do przedmiotowych umów telekomunikacyjnych znajduje się dowód osobisty na nazwisko S. M., wraz z danymi osobowymi (w tym nr PESEL, adresem zameldowania). Dowód o numerze serii (...) został wydany przez p. (...) P. (...) w dniu 13.10.2011 roku. Oskarżony podał, że w dokumencie tym są jego dane osobowe. Nie ulega wątpliwości, iż usługobiorca – osoba zawierająca umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przedłożyła dowód osobisty, którego utratę zgłosił dużo wcześniej, bo w dniu 21.08.2012 roku, S. M.. Co więcej, oskarżony sygnalizuje, iż zdjęcie w dowodzie o jego danych osobowych i numerze serii, dacie wydania – zawiera zdjęcie innej osoby. Tylko porównanie wizerunku oskarżonego z szeregiem (5 wniosków o wydanie dowodu osobistego na przestrzeni kilku lat) wskazuje, iż wizerunek umieszczony w dowodzie osobistym, jakim posłużył się sprawca, a oskarżonego, to wizerunki dwóch różnych osób. Fakt ten należy skonfrontować z zeznaniami świadka R. W., o procedurach weryfikacyjnych, okazaniu przez stronę umowy dowodu osobistego, weryfikowaniu danych osobowych. Nasuwa się oczywisty wniosek, iż wizerunek osoby która stawiała się w salonie sprzedaży musiał co najmniej być podobny do wizerunku z dowodu osobistego, jakim klient się okazał. Wizerunek oskarżonego znacząco odbiega od tego w dowodzie osobistym, trudno tutaj wskazać jakiegokolwiek podobieństwo. Trudno zaakceptować oświadczenie R. W. o pośpiechu w jakim mogło dojść do zawierania umów z uwagi na liczbę klientów, umożliwiającym taką pomyłkę. Zwrócić należy uwagę, że umowy dzieli odstęp 2 dni, a

opatrzone są numerami odpowiednio (...) z datą 25.02.2013 roku oraz (...) z datą 27.02.2013 roku. Zakładając, że numery końcowe 112 i 114 to liczba zawartych w danym salonie umów, można wskazać prawidłowość w danym okresie 25.02.2013 roku - 27.02.2013 r. – jedna umowa w ciągu jednego dnia. W kontekście powyższych dowód i rozważań nasuwa się ocena o wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, co do faktów:

- utraty dowodu osobistego,

- zgłoszenia tego faktu w U. M. w P. (...)

- sfalszowania dokumentu, jakim posłużył się sprawca zawierając umowy o usługi telekomunikacyjne – będące przedmiotem zainteresowania w tej sprawie.

Dowody te nakazują pozytywnie weryfikować oświadczenie oskarżonego, iż nie zawierał u operatora (...) umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Kolejne czynności procesowe wskazują, że S. M. nie mieszkał nigdy pod adresem ul. (...) P. (...) i osoba o tych personaliach nie jest znana osobom przebywającym pod tym adresem (k. 127). Analogicznie deklaruje oskarżony w swoich wyjaśnieniach. Tymczasem to ten adres zawierający umowę podał operatorowi do doręczeń korespondencji (umowa z dnia 27.02.2013 r. nr (...) (k. 33 akt (...)). Na marginesie należy tylko zauważyć, że personalia osób zamieszkałych pod tym adresem zostały ustalone (k. 127).

Należy nadto zwrócić uwagę na uzupełniającą pisemną opinię biegłego grafologa E. B. i opinię ustną złożoną na rozprawie w dniu 23.06.2016 roku. Jak zaopiniowała biegła, osoby S. M. nie wykluczono z grona wykonawców materiału dowodowego (tutaj umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych), ale nie ma podstaw do jej wskazania w sposób jednoznaczny. Nie można tracić z pola widzenia, iż biegła odnośnie tożsamego materiału dowodowego (przedmiotowych umów) wyraziła uprzednio jednoznaczne i kategoryczny wniosek, iż dowodowe podpisy oraz zapisy dat sporządził S. M.. Opinia ta została wywołana w sprawie (...), z zawiadomienia wskazanego o popełnieniu przestępstwa fałszu dokumentu opatrzonego podpisem o treści (...) (k. 37-46). Wnioski opinii pisemnej uzupełniającej są odmienne, biegła aktualnie zaopiniowała, że nie można wskazać jednoznacznie na oskarżonego jako wykonawcy dowodowych podpisów. Wnioski te (ostatnie z przytoczonych) zostały poprzedzone wnikliwą analizą bardzo obszernego, wieloaspektowego materiału badawczego, bo pobranego w toku uprzedniego postępowania od oskarżonego (na jakim biegła bazowała wydając pierwszą opinię), wzbogaconego o materiał bezwzględny – tutaj dokumentacja pozyskana z U. M. w P. (...) o wydanie dowodu osobistego S. M., oraz dokumenty z PUP, ale nadto pobrana od oskarżonego bezpośrednio przez biegłego w warunkach zbliżonych (podobnych) do tych w jakich dowodowe (badane) podpisy nakreślono, mianowicie w liniaturze, przy ograniczonej ilości miejsca na podpis (w warunkach szczegółowo opisanych przez biegłą w opinii ustnej uzupełniającej na rozprawie w dniu 23.06.2016 r. – k. 256). Biegła miała nadto sposobność obserwacji tempa kreśleń, postawy oskarżonego, współpracy z biegłym . Jak podkreśliła biegła, oskarżony chętnie współpracował z biegłą, wykonywał jej polecenia, kreślił – stosownie do zaleceń biegłego, jak wskazała biegła – nie można było „powziąć domniemań, że maskuje swoje pismo” (k. 256). Potrzeba uzupełnienia materiału badawczego wyłoniła się po wydaniu pierwszej opinii, po rozszerzeniu w toku postępowania sądowego tezy dowodowej i weryfikacji podpisów i zapisów znajdujących się na kopiach dowodowych umów (szczegółowo biegła odniosła się do tej kwestii w opinii ustnej uzupełniającej na rozprawie w dniu 23.06.2016 r. – k. 255v). Analiza tego materiału skłoniła biegłą do wzbogacenia materiału badawczego, wobec wątpliwości czy pochodzą od tej samej osoby. Uzupełniony (wzbogacony w sposób wyżej opisany) materiał porównawczy biegła zestawiała w sposób drobiazgowy – zobrazowany w opinii (k. 203-209) z materiałem dowodowym (kwestionowanymi podpisami i zapisami dat). Biegła wskazała na istniejące podobieństwa, ale także istotne rozbieżności. Podobieństwa dotyczyły:

- cech topograficznych, np. wzajemne lokowanie zapisów dat w stosunku do podpisów (...),

- cel wielkościowych, np. kreślenie zapisów dat bardzo drobnymi znakami i eksponowanie podpisów poprzez ich powiększenie,

- podobnie ukształtowane znaki inicjalne oraz fragmenty (...)

Jak dalej zaopiniował biegła, wskazane podobieństwa oraz przyjęty za podobny styl finalizacji podpisu w obrębie fragmentu „ki” zaowocowały pierwotnym kategoriowym wnioskiem wyrażonym w opinii zasadniczej pisemnej jak na k. 37-46. Dopiero poszerzenie materiału badawczego w sposób wyżej opisany, dało podstawy do zweryfikowania uprzedniego wniosku. Zjawiska nienaturalnego kreślenia, które uprzednio biegła zinterpretowała jako celowe działanie mające na celu utrudnienie identyfikacji, aktualnie biegła ocenia jako próbę upodobnienia kreślonych podpisów do podpisów oryginalnych S. M.. Wniosek taki biegła wysunęła z wielu odmienności w szczegółach budowy znaków, co obszernie zostało przedstawione w opinii pisemnej uzupełniającej (k. 206-209). Różnice te były możliwe do dostrzeżenia po poznaniu możliwości, umiejętności S. M. w aspekcie kreślenia, tak podpisów, jak i zapisów tekstowych. Różnice te zdaniem biegłej są istotne. Biegła dysponując tak szerokim materiałem badawczym (porównawczym) miała możliwość poznania cech nawykowych S. M.. Różnice, szczegółowo opisane w opinii i zobrazowane na skalogramach (k. 206-208) skutkują oceną, iż oskarżonego nie można wskazać jednoznacznie jako wykonawcy dowodowych zapisów. Biegła zwróciła uwagę na dodatkowy aspekt istotny dla wniosków wyrażonych w opinii uzupełniającej pisemnej, a potwierdzonych w opinii uzupełniającej złożonej na rozprawie w dniu 23.06.2016r., materiał dowodowy, jaki przedstawiono biegłej do analizy, to materiał mieszany, zawierający cechy właściwe dla wykonawcy podpisów, ale także wynikające z upodobnienia podpisów dowodowych do oryginalnych S. M.. W tym też aspekcie podobieństwo cech nie wyklucza oskarżonego z grona wykonawców dowodowych podpisów, ale też nie daje podstaw do jednoznacznego wskazania oskarżonego jako wykonawcy. Wniosek ten należy podzielić. Biegła w sposób logiczny wskazała powody weryfikacji uprzednio wysnutych wniosków. Zrozumiałe jest, iż poszerzenie materiału badawczego (porównawczego) dało możliwość wieloaspektowej oceny, poznania nawyków oskarżonego S. M. co do kreślenia zapisów w szczególności podpisów. Porównanie, a wybór metody badawczej jest oczywisty, zostało przeprowadzone w opinii pisemnej uzupełniającej w sposób bardzo szczegółowy, drobiazgowy. Opinie uzupełniające pisemną i złożoną na rozprawie w dniu 23.06.2016r. należy ocenić łącznie jako jasne, pełne, wewnątrznie niesprzeczne. Zwrócić należy uwagę, iż już w pierwszej opinii pisemnej biegła dysponując skromniejszym materiałem porównawczym wskazywała na różnice w piśmie pobranym od oskarżonego a dowodowych zapisach. Różnicom tym nadała inne znaczenie. Dopiero poszerzenie materiału badawczego pozwoliło, co zrozumiałe na poznanie cech nawykowych pisma oskarżonego. Nie bez znaczenia jest też sygnalizowana przez biegłego postawa oskarżonego podczas pobierania prób pisma w obecności, niejako pod nadzorem biegłego, realizacja poleceń biegłego, jak również fakt zapewnienia przez biegłą warunków zbliżonych do tych w jakich dowodowe zapisy (w umowach) zostały złożone.

Wnioski opinii uzupełniających należy nadto zestawić z całością materiału dowodowego, a wyżej opisanego, poddanego analizie. Ten nakazuje wyjaśnienia oskarżonego w jakich deklaruje, iż nie zawarł z operatorem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych uznać za wiarygodne.

W tym też kontekście zawiadomienie o podrobieniu podpisów w dowodowych umowach, złożenie zeznań w jakich S. M. powziął informacje o umowach, utracił dowód osobisty, zwrócił się o wydanie kolejnego, nie można traktować jako podanie nieprawdy.

W tym miejscu należy tylko, na marginesie zaznaczyć, że zeznania fałszywe o jakich mowa w art. 233 § 1 kk to zeznania nie tylko obiektywnie, ale i subiektywnie nieprawdziwe. Subiektywna nieprawdziwość zeznania oznacza, że sprawca ma świadomość obiektywnej niezgodności zeznania z rzeczywistością. Wymóg subiektywnej nieprawdziwości zeznania wiąże się z tym, że przestępstwa ujęte w art. 233 kk mogą być tylko przestępstwami umyślnymi (Kunicka – Michalska w Komentarz do art. 233 kk w Kodeks karny. Część szczególna . Komentarz pod redakcją prof. A.Wąska, str. 162, 163).

Jak nadto podnosi się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, i obie formy popełnienia czynu opisanego w art. 233 kk czyli zatajenie prawdy oraz zeznanie nieprawdy – „łącznie lub jednostkowo – prowadzić mają do złożenia obiektywnie

i subiektywnie nieprawdziwego, a zatem fałszywego zeznania” (uchwała SN z 22.01.2003r., IKZP 39/02, OSNKW 2003/1-2/1).

Analogicznie występki fałszywego oskarżenia opisany w art. 238 kk, jest przestępstwem umyślnym. Sprawca składając fałszywe zawiadomienie musi co najmniej przewidywać i godzić się na to, że stawiane zarzuty nie są prawdziwe (dolus eventualis).

W realiach tej sprawy strona przedmiotowa i podmiotowa wskazanych występków nie została zrealizowana.

Stosownie do treści art. 632 pkt. 2 kpk w sprawach z oskarżenia publicznego koszty procesu w razie uniewinnienia oskarżonego ponosi Skarb Państwa. Na koszty procesu składają się między innymi uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy (art. 616 § 1 pkt. 2 kpk). Art. 616 § 1 kpk wskazuje tylko jeden rodzaj wydatków stron, które należą do kosztów procesu, a mianowicie wydatki z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Pozostałe wydatki stron mogą zostać zaliczone do kosztów procesu tylko wówczas gdy są uzasadnione, a zatem gdy pozostają w związku z danym postępowaniem i obroną praw i interesów danej strony. Innymi słowy muszą one być niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony w procesie. Chodzi zatem to, aby z punktu widzenia przeciętnego człowieka dany wydatek był racjonalny, jeśli idzie o osiągnięcie celu, jakim jest polepszenie swojej sytuacji w procesie. Ocena ta nie może być dokonywana przez pryzmat efektu czynności, z którą dany wydatek jest związany. Należy bowiem jej dokonywać według stanu sprawy i wiedzy strony w chwili podejmowania decyzji o poniesieniu tego wydatku. Do wydatków stron, które mogą wchodzić w skład kosztów procesu w rozumieniu art. 616 § 1 pkt. 2 kpk można zaliczyć przykładowo wydatki poniesione przez oskarżonego związane z jego osobistym udziałem w postępowaniu karnym (por. komentarz do art. 616 kodeksu postępowania karnego, pod red. S. Steinborn, System Informacji Prawnej Lex). W realiach tej sprawy uzasadnione wydatki strony to wynagrodzenie obrońcy. Obrońca wnioskuje wprawdzie nadto o zwrot wydatków związanych z wydaniem kopii dokumentów z akt sprawy, wydatki te nie zostały jednak poniesione przez oskarżonego (k. 115). Odnosząc się do wynagrodzenia obrońcy z wyboru, w orzecznictwie sądów apelacyjnych wyrażono pogląd, który sąd orzekający w tej sprawie w całości podziela, zgodnie z którym, rozstrzygając o kosztach poniesionych przez oskarżonego, który został uniewinniony, z tytułu ustanowienia przez niego obrońcy, sąd nie jest upoważniony do badania przesłanek, na podstawie których adwokat określił wielkość kwoty pobranej od klienta ani jego składników. Kognicja sądu ogranicza się w takim wypadku do sprawdzenia, czy pobrana z tytułu wynagrodzenia kwota mieści się w granicach stawek ustalonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13.10.2010r., II AKz 452/10, OSA 2011/11/67-69). Obrońca oskarżonego zawniósł o zwrot kwoty 2.520 złotych tytułem wynagrodzenia obrońcy. Ponieważ kwota ta nie przekracza 6-krotności stawki minimalnej określonej § 14 ust 2 pkt 3 przywołanego wyżej rozporządzenia, orzeczono jak w pkt 3 wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu orzeczono w oparciu o treść art. 632 pkt 2 kpk.